

Public education
Discover a world of opportunities

SWAHILI

Miaka 0
mpaka 4

KUJIFUNZA NYUMBANI

Department of
Education

Shughuli na mawazo mazuri kuwasaidia watoto kujifunza nyumbani. Kwa wazazi/walezi wa vijana wadogo.

YALIYOMO NDANI

Kujifunza nyumbani	3
Kuchukua mda wa kujifunza	4
Kusoma kila siku ni raha na mhimu	5
Kujifunza kuhusu ulimwengu	7
Kujifunza kujali na kujituma vizuri	7
Njia za kukuza hesabu, kusoma na ujuzi wa kusoma	8
Kukuza watoto wa furaha	10
Mwili wa afya, akili nzuri	12
Furaha na kusoma kwa teknolojia	14
Msada kwa familia zenye watoto wadogo	15
Kuanza shule	16

KICHWA CHA HABARI: Kujifunza nyumbani – miaka 0 mpaka 4 : Shughuli na mawazo ya furaha ya kusaidia mtoto wako kujifunza nyumbani. Kwa wazazi/walezi wa vijana wadogo.

SCIS NO: 1701239
ISBN: 978-0-7307-4560-0

© Department of Education
Western Australia 2015

Kijitabu hiki kinaweza kuchukuliwa nakala kwa bure kikiwa chote au sehemu yake na kwa muundo wowote katika mashirika ya elimu yanaye malengo ya kuelimisha bila faida.

Kumbukumbu hii inaweza kupatikana ikiombwa na kwa muundo wowote.

Department of Education
151 Royal Street
East Perth WA 6004
T: 9264 5803
W: education.wa.edu.au

KUJIFUNZA NYUMBANI

Akili ya watoto wako ‘inafanya kazi kwa kuendelea!’

Katika miaka ya mwanzo ya maisha, akili hukua kwa haraka. Uzoefu unaoupata na watoto wako wakati wa miaka hii ni mhimu sana. Kwa kuweka mazingira mazuri, raha, furaha na salama nyumbani, unawasaidia kukuza upendo wa kusoma.

Jinsi watoto wanavyojifunza vizuri

Wanafunzi wanajifunza vizuri wakati wakiwa na furaha, kujisikia salama na kuwa na vitu vinavyovutia vya kuona na kufanya. Shughuli za kila siku unazochangia na watoto wako ni njia mhimu sana za kujifunza.

Hakuna umuhimu kwako ‘kupanga’ kabisa kwa ajiri ya kujifunza nyumbani – inatokea moja kwa moja bila kutarajia kwa kufanya shughuli ndogo, uzoefu, michezo na kusoma ambako unashirikiana na kila siku na watoto wako.

Watoto mara nyingi wako makini, mawazo mengi na makini kuweza kujifunza kuhusu dunia na vinavyoizunguka. Wanajifunza kwa kucheza, kutazama, kusikiliza, kuuliza, kuzungumza, kuwa na mda wa kufikiri, kujaribu na kufanya vitu vipya, na kutazama mwitikio wa watu wengine wanaowazunguka.

Kijitabu hiki kina vitu vingi vya kufanya nyumbani pamoja na watoto wako ili kuwasaidia katika kujifunza kwao na kukua.

KUTUMIA MIDA YA KUJIFUNZA

Kujifunza kunatokea kupitia uzoefu wa kila siku kama vile shuguli za nyumbani, kwenda matembezina kuzungukia maeneo jirani. Fanya sehemu kubwa ya mida hii ukiwa na watoto wako.

Kwa mfano, wakati unafanya usafi wa nguo, unaweza kuzungumzia aina ya nguo, aina ya vifaa, kuhesabu vifungio na kuzungumzia rangi. Hii inasaidia watoto kukuzwa mawazo na kujifunza maneno mapya .

Naweza kufanya nini?

- Fanya kujifunza kama kitu cha raha.
- Fuata matakwa ya watoto wako na mhitaji yako – na uyajengee.
- Wape watoto wako mda wa kutatua matatizo na kurudia vitu.
- Uwe mkalimu na mtu wa kutoa msaada.
- Wafundishe kutazama, kusikiliza, kufikiri na kuuliza maswali.
- Wasililize watoto na wape nafasi ya kukwambia kitu.
- Waache watoto wako waamue ni mda gani wanahitaji msaada – epuka ‘kutawala’.

Kucheza ni kazi ya mtoto

Kucheza kuna mvuto na njia ya asilia ya watoto kuweza kujifunza . Kupitia kucheza watoto wanakua kimwili, kijamii, kiakili na utambuzi (akili) . Kucheza kunahusisha kupanda, kufanya kama nyumba, kuvaa, kujifanya, dansi, kuandika, kuhesabu, kufanya pazo, kuchora, kusoma, kufikiria, kujenga vitu, kufanya uchaguzi, kuchunguza vifaa, kupima mawazo, kujenga kujiamini, kushirikiana na wengine .....na zaidi ya hapo!

Nifanye nini?

- Waache watoto wacheze kila siku.
- Wahimize watoto kufanya shughuli zao wenyewe na michezo.
- Fanya kabati za maboksi, mipira, ndoo, mbao, kila kifaa cha nyumbani na kusalisha nguo kwa nia ya kuchezea.
- Safisha sehemu kama sehemu ya mchezo – ruhusu kuchezea uchafu wakati mnacheza.

KUSOMA KILA SIKU NI RAHA – NA MHIMU

Watoto wanafurahia kusoma na kuchangia vitabu na ni mda mzuri wa kutumia ukiwa na watoto wako. Inasaidia pia kukuza misamiati na kuona kuwa unajali kusoma kwao.

Naweza kufanya nini?

- Sema historia, sema na imba sauti, shairi na nyimbo. Fanya matendo yako unayotaka.
- Zungumza kuhusu maneno na namba unazoonza wakati uko sehemu tofauti.
- Somea watoto wako habari za kwenye magazeti, majarada, vifaa vya kumputa na mgazeti, pamoja na vitabu.
- Soma vitu mbalimbali – hii inaweza kujumuisha vitu vilivyo tolewa nakala na historia kwenye vifaa vya kompyuta.
- Soma habari nzuri kwa kuzirudia mara nyingi.
- Wakati unasomea watoto wako, fuatisha kidole chako kwenye maneno, sonda kwenye picha na zungumza pamoja kuhusu habari hiyo.
- Ruhusu mtoto wako ajifanye kama anasoma . Watoto hujifanya kama wanasoma kwa kuunda habari zao wenyewe. Huu ni mwanzo mzuri.
- Waonyeshe watoto jinsi ya kutunza vitabu kama vile kuhama ukurasa taratibu.
- Kama watoto wako hawaonyeshi nia kwa kitabu Fulani, usiwalazimisha.
- Epuka kelele wakati unasoma na watoto wako – kwa mfano, zima televisheni.
- Tembelea maktaba yako ya karibu na uliza shughuli wanazo ziendesha kwa ajiri ya wazazi na watoto .

KUJIFUNZA KUHUSU DUNIA

Dunia ni sehemu ya raha yenye vitu vingi kwa watoto kuchezea na kugundua. Wakati watoto wako wakianza kutazama na kupata uzoefu, ungana nao ili wajisikie nyumbani, bustani na ujirani pamoja.

Wakati watoto wako wakiuliza *kwa nini?* na *namna gani?* Wanajifunza kufikiria kwa ufanisi.

Nifanye nini?

- Wahimiza watoto wako kuuliza maswali. Zungumza, fanya na fikiria kutatua matatizo.
- Uliza watoto wako maswali. Jadili maswali yao na mawazo.
- Saidia watoto wako kuelewa ulimwengu nakuzoea vitu vya kila siku. Kwa mfano: *Kwa nini baadhi ya vitu vinazama na vingine vinaelea kwenye maji au ogeo? Mvua inatoka wapi? Jinsi gani buibui hufanya chari zao?*
- Shiriki shughuli kama maamuzi ya kucheza unga na kupiga babo.
- Zungumza na watoto wako kuhusu teknolojia tunayoitumia kila siku na kwa nini tunaitumia.
- Tumia mda na watoto wako ukijenga kwa kutumia vitu, matofali na midoli.

KUJIFUNZA KUJALI NA KUJITUMA

Michezo ni njia nzuri za kukusaidia watoto wako kukuza uwezo wao katika kujali na kujituma.

Nifanye nini?

- Ficha vitu vyote nje na karibu na nyumba. Furahia kwa kuvitafuta pamoja.
- Chagua vitu kwa kuangalia kiasi, weka rangi na tengeneza, kama matofali, kupakia vyakula na viziwi.
- Cheza *Kitu gani kiko kwenye sahani?* Weka kitu kwenye sahani. Baada ya kuwa wameangalia kwenye kifaa, wambie watoto wafunge macho yao na waulize *Kitu gani kiko kwenye sahani?* Ongeza idadi ya vifaa kwenda kwenye mbili, tatu na nne. Waruhusu waangalie sahani kila mara kabla ya kufunga macho yao na harafu uwaulize *Kitu gani kiko kwenye sahani?* Angalia ni vitu vingapi wanaweza kuvikumbuka. Badirishana. Chukua vitu vitatu kwenye sahani – toa moja. Bahatisha ni ipi imekosekana.
- Imba nyimbo cha kitoto na nyimbo kama vile *Old McDonald alikuwa na shamba* ili kukuza uwezo wa kuhesabu na kukumbuka.
- Tafuta maneno yanayoanza *na* maneno mengine wakati mnaenda sokoni pamoja.

NJIA ZA KUKUZA KUHEBABU, UJUZI WA KUSOMA NA KUANDIKA

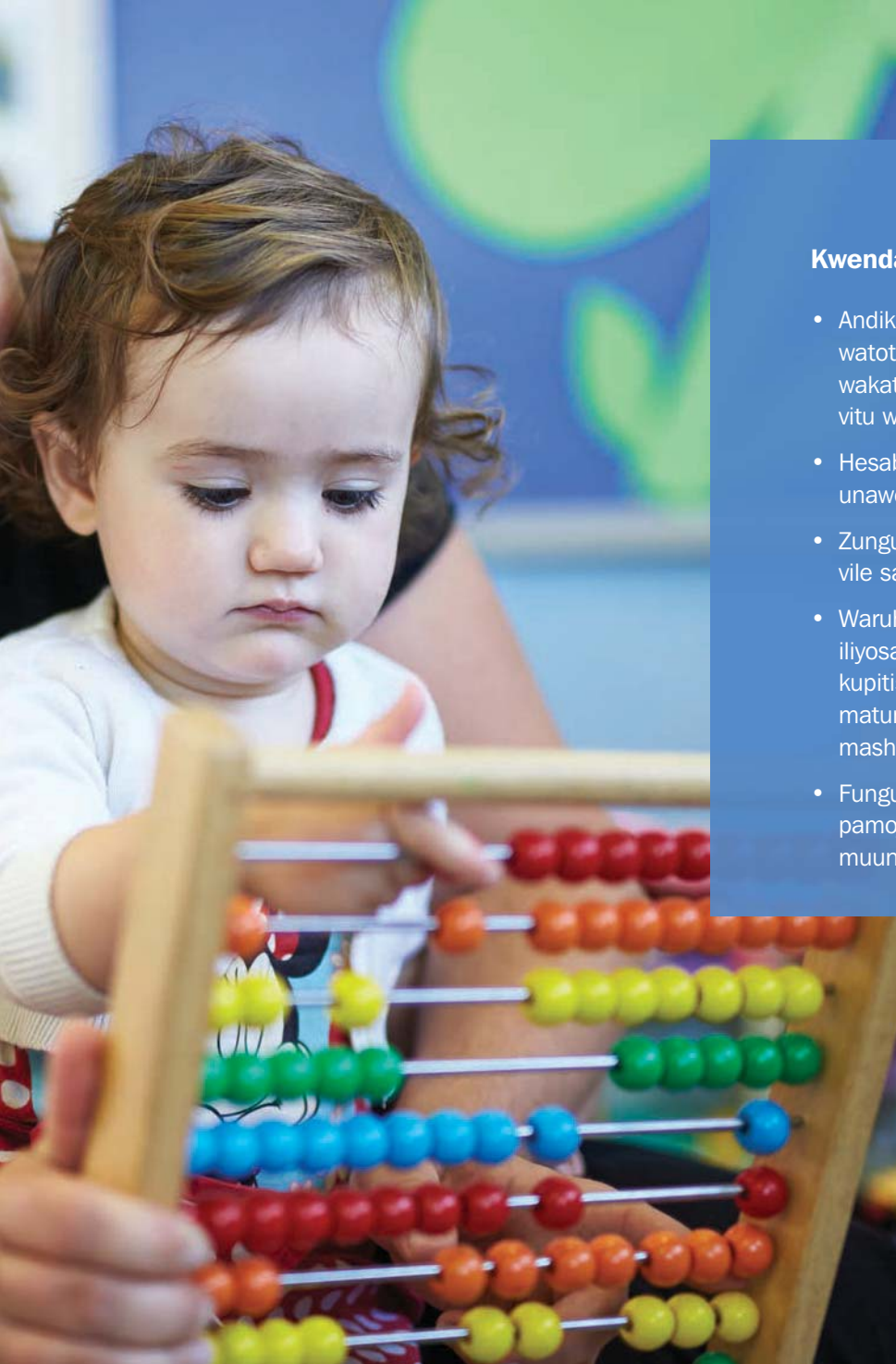
Watoto wanajifunza kuhesabu, kusoma na kuandika wakati wanacheza.

Nifanye nini?

- Chezea vitu vya ‘maduka’ kutoka kwenye jiko ukitumia mabegi ya madukani, masalio na chezea pesa.
- Fanya kitabu cha ziada cha kuchorea, picha, shahada, kadi za kuzaliwa, barua na kadi za sehemu ambazo uliwahi kuzitembela.
- Andika matukio kwenye kalenda kama vile siku ya kuzaliwa na zikukuu za mhimu na zungumza vitu hivi na watoto wako.
- Fanya kadi za kuzaliwa, kadi za kushukuru na mialiko ya kutuma kwenye familia au marafiki.
- Tenga sehemu ya watoto wako kwa ajiri ya kuchora, kuandika na kuchora. Tumia karatasi za ziad, kalamu maalum, penseli, bahasha za zamani na kadi.
- Onyesha michoro ya watoto na zungumzia kuchora pamoja nao.
- Tenga ubao wa matangazo na andika jumbe ukiandikia mtu mwingine. Unaweza kugeuza shughuli za kila siku kuwa vitu vya raha vya kujifunzia.
- Pika vitu rahisi pamoja . Soma na kuzungumza kuhusu vidokezo. Wape watoto wako maelezo rahisi ya kufuata.
- Wahimize watoto wako kutafuta vichochezi vya kupikia katika jiko na uvipime.
- Kata vyakula na zungumzia kuhusu umbile, kiasi, rangui na radha.

Kwenda sokoni

- Andika listi ya vitu vya kununua pamoja. Waulize watoto wako 'kusoma' vitu kwa kurudia kwenye listi wakati mnanunua. Waache wakusaidie kutafuta vitu wanavyovijua.
- Hesabu matunda na mboga za majani wakati unaweka kwenye bagi.
- Zungumza kuhusu aina mbalimbali ya pesa kama vile sarafu, noti na kadi.
- Waruhusu watoto watoe pesa na kupokea pesa iliyosalia toka kwa muuzaji. Wasaidie waweze kupitisha vitu kwenye mashine au watafute matunda na mboga za majani wakati unatumia mashine ya kujiendesha.
- Fungua na pakua vitu ulivyonunua nyumbani pamoja nao . Zungumza nao kuhusu ukubwa na muundo wa vitu wakati unavipakua.

KUKUZA WATOTO WA FURAHA

Watoto kukua katika nyumba ya kusaidiwa, kuaminika na salama inawafanya watoto kuwa wa furaha na kujiamini, na kufurahia kuwa na wengine.

Watoto wenye kujisikia kujiamini zaidi hujiona wana thamani na kuheshimika. Watoto wanapoamini watu wanaowatunza, hujisikia hali ya umiliki na kukua kwa kujiamini katika kutambua, kujifunza na kuapata marafiki.

Nifanye nini?

- Ili kujenga kujiamini kwa watoto, tumia mda ukiwa unazungumza na, ukicheza na kuwa na furaha.
- Himiza watoto wako kujaribisha wakati wanajaribu vitu vipya na wambie mara nyingi kwamba unawapenda.
- Himiza watoto wako kuwa na marafiki, kushiriki michezo mbalimbali, na kuweka wazi michoro va vitu vya kujengea walivyovifanya.
- Uliza mawazo yao na tumia mapendekezo yao pale inapotakiwa.
- Wasaidie watoto wako kuwa watu wa kutatua matatizo – usifanye kila kitu kwa ajiri yao.
- Kuwa mfano mzuri katika kuwasaidia watoto wako kuwa na tabia nzuri – mfano mzuri wa kuigwa na kushukuriwa, kwa mfano kuweza kusema asante.
- Wasaidie watoto wako kuzoea kujisikia vizuri.

- Jifunze kuhusu kujisikia kwa kuzungumza na watoto wako kuhusu jinsi wanavyojisikia. Kwa mfano: *Unajisikia furaha ...vibaya...kuogopa.*
- Zungumza kuhusu jinsi wengine wanavyojisikia. Kwa mfano: *Unafikiri Harry atajisikia namna gani kama mtu mwingine akichukua kichezeo chake ? Ulimfanya Harry afurahi wakati ulipochangia kuchezea kichezeo chako na yeye.*
- Sikiliza watoto wako. Uwe makini na vitu wanavyovisema au kufanya. Matendo yao yanakwambia nini?

Kulinda tabia za watoto

Watoto wanahitaji kulindwa na mipaka ambayo iko wazi, isiyobadiriwa badiriwa ili wajifunze kuchagua maamuzi mazuri katika maisha. Watoto wanajifunza kuhusu sheria nyumbani na kwenye jamii. Wanakuza uelewa wa madhara akama sheria hazifuatwi. Watoto wako pia wanahitaji kujisikia salama na vizuri wakati wanajifunza sheria.

Tabia za watoto zinatofautiana kwa sababu mbalimbali. Jinsi tunavyoitikia tabia zao ndio kitu cha mhimu.

**Hisia ni sehemu mhimu ya
kukua kwa mtoto katika
kijamii na akili.**

Wafundishe watoto wako kuwa na tabia nzuri – usisubiri wao kufanya makosa harafu ndipo uwashauri kuacha tabia mbaya. Kuendelea kuangalia tabia mbaya kunawapa watoto kujali na kunaweza kuwafanya waendeleo kuwa na tabia mbaya.

Kupongeza tabia njema kwa kukumbatia na kutoa maoni knawapa watoto wako kujali mawazo mazuri na kuhimiza tabia njema.

Nifanye nini?

- Uwe wazi na usibadirike badirike, na mda wote tua zawadi na onyo.
- Angalia miaka ya watoto na uwezo wao. Hakikisha kile unachokitarajia kutoka kwao kinawezekana.
- Wambia watoto wako kile unachotaka wafanye na utoe sababu. Kwa mfano: *Tafadhali shika mkono wangu wakati tunavuka barabara kwa sababu nahitaji kuwa salama.*
- Wape watoto wako chaguo mbalimbali. Kwa mfano: *Unaweza kushika mkono wangu au pramu wakati tunavuka barabara. Ungependa kufanya nini?*
- Wasifie watoto wako wakati wakifuata maelezo na uwe wazi kwa kile walichofanya vizuri. Kwa mfano: *Napenda jinsi unavyoshika mkono wakati tunatembea kwenye njia ya mkono.*
- Uwe na tabia nzuri na uishi kwa kuwa mfano. Onyesha tabia ambayo ungependa watoto waifuate.
- Fikiria kitu cha kufanya kama watoto hawajakuwa na tabia nzuri. Zungumza na wazazi wengine kuhusu mawazo ya jinsi ya kutunza tabia njema.
- Uwe mkalimu. Kujifunza vitu vipya inachukua mda. Heshimu mawazo yao na kujisikia kwao.

Kwa habari zaidi, wasiliana na shule yako ya mahali au Kituo cha Mtoto na Mzazi.

MWILI WA AFYA, AKILI NZURI

Wewe ni mfano mzuri kwa watoto wako ili wawe na tabia nzuri. Njia nzuri kuhakikisha kuwa watoto wako wanakua na tabia nzuri ni kuweza kuwaonyesha mfano mzuri.

Utafiti unaonyesha kuwa kula vizuri, kuwa mhangamfu na kulala vya kutosha ni mhimu kwa afya ya mtoto na kuishi kwake.

Vyakula vizuri vinawapa watoto virutubisho vya kukua, kuongezeka, kufikiria na kujifunza vizuri.

Watoto lazima waweze kuwa wachangamfu kimwili na, kwa kutiwa moyo, hii siyo kazi kufanyika.

Kuwa mchangamfu kunamfanya mtoto wako kukua:

- uwezo wa lugha na mawasiliano
- viungo, kutembea, stamina na uwepesi
- kujiamini na kujitegemea
- misuli, mifupa ya afya na moyo imara.

**Hakikisha watoto
wako wanakunywa
maji ya kutosha
wakatiwanafanya
mazoezi na kucheza.**

Nifanye nini?

- Walishe watoto wako chakula cha asubuhi cha afya kila siku.
- Wape watoto vyakula mbalimbali wakati wa siku ili kutimiza aina ya makundi matano ya vyakula. Tumia aina mbalimbali ya rangi, aina, umbile na radha ili chakuka na vitafunio viendelea kunukia vizuri.
- Maji ni kinywaji kizuri kwa watoto wako.
- Wakati unaandaa chakula, waombe watoto wakusaidie katika maandalizi wakitumia manukato uliyochagua.
- Tembea badala ya kuendesha gari kila unapokwenda kama inawezekana.
- Cheza nje na kwenye sehemu iliyotegwa ya wazi.
- Chukua familia kwa kuendesha baiskeli na nenda kwenye matembezi ya mguu na cheza michezo wakati mnakwenda.

Lala vizuri, lala salama

Watoto siyo mda wote wanapenda kwenda kulala, lakini je unajua kuwa watoto katikati ya miaka mitatu na mitano wanahitaji masaa kati ya 10 na 13 ya kulala kila usiku? Kulala kuzuri kunawafanya watoto kupata nguvu nzuri. Ni vizuri kuendelea kutunza mda sawa wa kulala na masaa ya kulala kila siku.

Kama unapata matatizo kuweza kuwafanya watoto walale vizuri, tembelea daktari au muuguzi wa watoto wa mahali unaishi.

Historia zinasaidia kwa kuwasaidia watoto waweze kulala. Tumia sauti mbalimbali kwa tabia mbalimbali. Kusoma kitabu kimoja kila siku inasaidia watoto kukumbuka mstari wa historia.

RAHA NA KUJIFUNZA KWA TEKNOLOJIA

Televisheni na vifaa vya umeme vya habari

Kama vikitumika kwa njia inayostahili kuweza kuchochea mazungumzo, kuweza kujifunza kuhusu dunia au mapumuziko yam da mfupi, televisheni, DVDs na michezo ya kwenye kompyuta inaweza kusaidia watoto. Hata hivyo, kuvitumia sana kunaweza kusababisha hatari.

Mda wa kutazama kioo unaweza kuathiri kutamka maneno kwa mtoto wako, kusikiliza na kujali. Kutazama television na kucheza michezo ya kwenye kompyuta ni njia moja ya mawasiliano. Njia-mbili za mawasiliani zinajumuisha kusikiliza, kuzungumza na kufikiri na watu wengine.

Watoto kwenye mtandao – jinsi ya kuwalinda

Interneti inafungia mlango wa dunia kwa kuleta raha na kujifunza. Watoto wenye miaka miwili hadi saba wanaweza kuanza kujifunza kuhusu kompyuta na kutumia interneti kwa kusaidiwa na kusimamiwa.

Weka kompyuta sehemu ya familia ambapo unaweza kuona kila watoto wanachokifanya.

Nifanye nini?

- Hakikisha mda wa kutazama Televisheni hauzidi saa moja kwa siku.
- Zima televisheni kama hakuna mtu anayeitazama.
- Chagua mipango ya watoto ambayo inaendana na kundi la miaka yao.
- Ruhusu watoto wako kutazama DVD moja mara kwa mara. Rudia sentensi na maneno inaweza kufanya rahisi kwa watoto wako kusoma.
- Ungana na watoto wako kutazama television na DVDs. Zungumzia kilichotokea.
- Usiweke kompyuta na televisheni kwenye chumba cha watoto wako.

MSAADA KWA FAMILIA ZENYE WATOTO WADOGO

Vituo vya mtoto na mzazi

Ili kusaidia watoto wako kuweza kuanza maisha vizuri ili waanze shule vizuri tayari na kwa hamu ya kujifunza , tembelea mojawapo ya vituo 16 vya mtoto na mzazi ambavyo viko sehemu zote katika Australia ya magharibi.

Vituo vya mzazi na mtoto vinatoa ain aya elimu mbalimbali ya elimu, afya na mipango ya misaada kwa familia kama vile:

- Huduma za uzazi na fanya ya mtoto
- mipango wa kujifunza kwa mwanzo na mipango ya kusaidia familia
- pendekezo kwa huduma zingine
- misaada ya uzazi na familia , ikiwa ni pamoja na Triple P (Mpango wa Kuhimiza Wazazi).

Kila kituo kipo kwenye shule ya jamii hivyo kutoa urahisi mkubwa wa kutumia huduma zao. Inaipa pia shule ya mahali na shule inayozunguka nafasi ya kufanya kazi na wewe mara kwa mara na watoto wako toka kuzaliwa hadi kuanza shule na kuendelea.

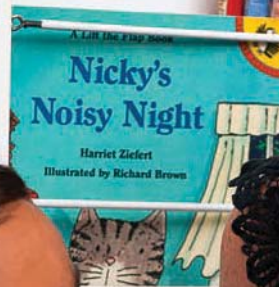
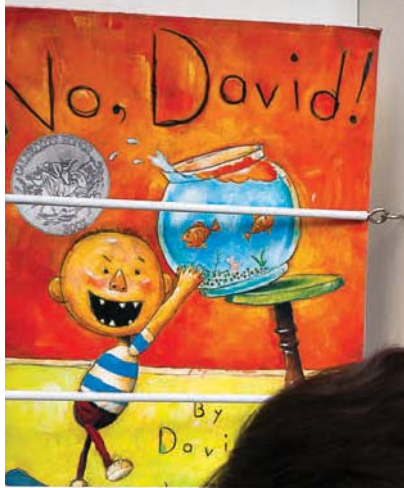
Vituo vinamilikiwa na mashirika ya jamii na yanafunguliwa kwa familia zote zenye watoto katika jamii husika. Mipango inalenga kuhakikisha kuwa huduma zinazotakiwa katika maeneo husika zinapatikana.

Ili kujua zaidi kuhusu Vituo vya Mtoto na Mzazi na kutafuta kituo kilicho karibu nawe, tembelea **education.wa.edu.au**.

Husika katika sehemu za kuchezea

Shule nyingi zina uhusiano na viwanja kwa mahali vya kuchezea ambapo wazazi wenye watoto wadogo hukutana mara kwa mara kwa ajiri ya kucheza na kujifunza pamoja katika mazingira ya raha. Uliza shule yako ya mahali au nenda kwenye **playgroupwa.com.au** kujua viwanja vya kucheza katika maeneo yako.

KUANZA SHULE

Kuhusika

Shule zinathamini uhusiano mkubwa na familia. Kama mwalimu wa mtoto wako wa kwanza na mhimu, unaendelea kuwatia moyo watoto wako katika kusoma ili waendelee katika shule. Mafanikio ya watoto shuleni yatakua kutokana na uhusiano wa njia tatu kati yako, shule na watoto. Una pia vitu vingi vya kuwapa watoto wako wanaosoma.

Kuanza chekechea

Chekechea ni sehemu ya furaha. Ni uzoefu wa kwanza wa mtoto wako wa shule.

Walimu wanawatia moyo watoto kuweza kukuza zaidi matarajia yao na moyo wa kujifunza, ufumbuzi na kufikiria. Zaidi ya yote, mwalimu anahitaji kutia moyo watoto kuanza kutamani kusoma maisha ya mda mrefu.

Chekechea, wakati siyo mhimu, inapatikana kwa watoto wote na mahudhuri ya mara kwa mara yanatakiwa maana yanajenga kuendelea kusoma wanayoyafanya nyumbani.

Mpango wa chekechea ni masaa 15 kwa wiki. Zungumza na shule yako ya mahali ili kuweza kutafuta kujua jinsi ambavyo Mpango wao wa Chekechea jinsi ulivyo.

Shule nyingi zinawakaribisha wazazi siku ya kuzoesha au mda wa kutangaza mpango huo. Huu ni mda mzuri wa kuweza kujifunza kuhusu mpango huo na kuhusika katika shughuli zilizopangwa.

Kuweza kujiandikisha, watoto lazima wawe na miaka minne kufikia Junei 30 kama mwaka wanaohudhuria Chekechea.

Vijitabu vyetu vya kwenye mtandao na jarida zinajumuisha habari kuhusu kitu gani cha kutarajia na jinsi unaweza kusaidia watoto wako wakati wanaanza safari yao. Kwa habari zaidi, tembelea education.wa.edu.au.

Kuanza shule ya mwanzo

Shule ya mwanzo ni shule ya kwanza ya mhimu ya shule katika Australia ya Magharibi.

Hapa mtoto anajenga uwezo wanaoupata katika Chekechea na kujifunza katika njia inayostahili.

Katika shule ya mwanzo, watoto wanapimwa uwezo wao wa kusoma na kuandika. Mitihani yao wakati wa kuanza inawasaidia walimu wao kupangilia mipangilio mizuri inayoendelea na mahitaji ya watoto.

Kujiandikisha, watoto lazima wawe miaka mitano kufikia tarehe 30 Juni katika mwaka ambao wanatakiwa kuanza shule ya mwanzo.

Sensa ya Australia ya Kukukua kwa Mwanzo (AEDC)

AEDC ni sensa ya Australia nzima ambayo inafanywa na walimu wa shule za mwanzo ambayo inakusanya habari katika maeneo makuu matano ya kukua kwa mtoto :

- kukua kiasia na kimwili
- kujiamini kijamii
- kukua kiakili
- uwezo wa lugha na uelewa
- uwezo wa kuelewa na ule wa ujumla.

Habari zinazokusanywa zinatolewa taarifa kwenye ngazi ya taifa, mkoa/jimbo na kwenye jamii. Habari binafsi kuhusu watoto zinabaki kuwa siri.

AEDC inakusanye kila baada ya miaka mitatu.

Kwa habari zaidi tembelea aedc.gov.au.

Watoto wako wanaweza kufurahi zaidi kuhusu kuanza shule, lakini pia wanaweza kuona kama inawazidia.

Hapa ni baadhi ya njia rahisi unaweza kuwasaidia ili wawe tayari kwa ajiri ya shule:

- Soma historia za watoto wako kuhusu kuanza shule.
- Jiunge na kundi la michezo ambalo lina uhusiano na shule – shule nyingi zinajenga uhusiano na makundi ya michezo ya wazazi ambao mtoto wako anaweza kucheza na watoto wengine wa mika inayoendana.
- Nenda upite shule na zungumza na watoto wako jinsi ambavyo mda sio mrefu watakuwa wakienda hapo, jinsi ambavyo watafanya vitu vya kupendeza na kupata marafiki .

Lini mtoto wangu ataanza shule?

Mwaka wa Kuzaliwa	Chekechea	Shule ya mwanzo	Mwaka wa 1
1 Julai 2010 mpaka 30 Juni 2011	2015	2016	2017
1 Julai 2011 mpaka 30 Juni 2012	2016	2017	2018
1 Julai 2012 mpaka 30 Juni 2013	2017	2018	2019
1 Julai 2013 mpaka 30 Juni 2014	2018	2019	2020
1 Julai 2014 mpaka 30 Juni 2015	2019	2020	2021
1 Julai 2015 mpaka 30 Juni 2016	2020	2021	2022
1 Julai 2016 mpaka 30 Juni 2017	2021	2022	2023
1 Julai 2017 mpaka 30 Juni 2018	2022	2023	2024

Kwa kumbukumbu za kwenye mtandao kama vile vijitabu na jarida na kujua zaidi kuhusu miaka ya mwanzo ya elimu, Chekechea na Shule-ya Mwanzo tembelea shule ya mahali au nenda kwenye education.wa.edu.au.

ISBN 978-0-7307-4560-0

9 780730 745600 >

